

Statistica emisiilor substanțelor poluante în aerul atmosferic, formării și utilizării (neutralizării) deșeurilor de producție și consum (inclusiv toxice)

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică agriculturii și mediului

Serviciul statistică mediului

1.2. Persoana de contact

Ludmila Lungu, șef direcție

tel: 067770682

e-mail: ludmila.lungu@statistica.gov.md

Elena Orlova, șef serviciu

tel: 067770018

e-mail: elena.orlov@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

03.02.2022

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

03.02.2022

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Datele privind protecția aerului atmosferic și formarea și utilizarea deșeurilor oferă posibilitatea de corelare și structurare a informației după tipul de activitate economică, formă de proprietate, la nivel de țară și în profil teritorial, constituind sursa importantă de informații necesare pentru evaluarea stării mediului, elaborarea de politici de mediu, monitorizarea și evaluarea realizării acestora.

Emisiile substanțelor poluante în aerul atmosferic prezintă un risc sporit pentru mediu și sănătatea populației. Evidența și generalizarea datelor în acest domeniu are drept scop prezentarea situației la momentul actual privind calitatea aerului și permite adoptarea deciziilor în domeniul protecției aerului atmosferic, minimizării impactului și ocrotirii sănătății.

Cercetarea entităților economice privind emisiile substanțelor poluante în aerul atmosferic este exhaustivă și cuprinde toate entitățile care dispun de surse staționare de poluare a aerului, indiferent de faptul, dacă ele sunt înzestrate cu dispozitive de purificare sau acestea lipsesc.

Domeniul emisiilor substanțelor poluante în aerul atmosferic de la sursele staționare ale entităților economice cuprinde date privind:

- volumul substanțelor poluante formate la întreprindere în procesul de activitate pe tipuri de substanțe,
- volumul substanțelor poluante evacuate pe tipuri de substanțe,
- volumul substanțelor poluante captate de către instalațiile de epurare și neutralizate pe tipuri de substanțe,

- normativele stabilite la evacuarea substanțelor poluante în anul de raportare,
- evacuarea substanțelor poluante specifice,
- numărul surselor staționare de evacuare a substanțelor poluante, din care organizate și neorganizate,
- efectuarea activităților de micșorare a volumului emisiilor de substanțe poluante în atmosferă, cum sunt perfecționarea proceselor tehnologice, instalarea unor dispozitive de purificare a gazelor și captare a prafului, lichidarea surselor de poluare, etc.

Sursa informațională pentru pentru complectarea raportului privind emisiile substanțelor poluante în aerul atmosferic de la sursele staționare sînt datele de evidență primară, organizată la întreprindere conform formularelor tipizate «Registrul de evidență a surselor staționare de poluare și caracteristicilor lor», «Registrul de evidență a executării acțiunilor privind protecția aerului atmosferic» și «Registrul de evidență a funcționării instalațiilor de purificare a aerului și de captare a prafului».

Cercetarea agenților economici privind formarea și utilizarea deșeurilor (inclusiv toxice) este exhaustivă și cuprinde toți agenții economici, în procesul de producție a cărora se formează, depozitează, utilizează (neutralizează) sau se livrează deșeurii. Evidența formării și mișcării deșeurilor de orice gen în țară este utilizată pentru organizarea unui management adecvat al deșeurilor și minimizării impactului asupra mediului și sănătății umane.

Domeniul în cauză cuprinde date privind:

- denumirea deșeurilor,
- existența deșeurilor la începutul anului,
- formarea deșeurilor pe parcursul anului de activitate,
- utilizarea deșeurilor,
- volumul deșeurilor primit sau transmis altor întreprinderi,
- deșeurile nimicite (neutralizate) sau scoase la gunoiste,
- suprafața ocupată de deșeurii la acumulatori aflate la balanța întreprinderii,
- cheltuieli pentru păstrarea, înlăturarea și nimicirea deșeurilor,
- clasa toxicității, componența chimică, starea de agregare (pentru deșeurile toxice).

Sursa informațională pentru pentru complectarea raportului privind formarea, utilizarea (neutralizarea) deșeurilor sunt actele de evidență contabilă: bonuri de încasare și cheltuieli, acte de ridicare a materialelor, bonuri de livrare a deșeurilor, fișe și borderouri de evidență a operațiilor de la depozit, documente privind transportarea deșeurilor de la întreprindere etc. În lipsa evidenței primare, ca excepție, se admite completarea formularului în baza calculelor (estimărilor).

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Aer - amestec unic de gaze (azot și oxigen, mici cantități de argon, neon, heliu, cripton, xenon, radon, dioxid de carbon, hidrogen, vapori de apă și diverse particule) de importanță vitală majoră, în care pot viețui organisme vii, cel mai mobil component al mediului, nedefinit prin hotare și care, ca urmare a mișcării maselor sale, răspândește urmările influenței antropogene la distanțe imprevizibile.

Poluant - orice substanță în stare solidă, lichidă, gazoasă (de vapori) sau energie (radiantă, electromagnetică, ionizantă, termică, fonică sau vibrantă), prezentă în aer, care poate avea o acțiune negativă asupra sănătății oamenilor și/sau a mediului.

Principalele substanțe poluante luate în evidență sunt:

- Substanțe solide,
- Substanțe lichide și gazoase:
 - oxid de carbon,
 - dioxid de sulf,
 - oxid de azot,
 - hidrocarburi,
 - compuși organici volatili ș.a.

Principalele substanțe specifice sunt:

- Hidrocarburi policiclice aromate,

- Metale și compușii lor,
- Poluanți organici persistenti,
- Acid sulfuric ș.a.

Emisiile de poluanți în atmosferă este evacuarea în aerul atmosferic a substanțelor poluante de la sursele de evacuare staționare și mobile. Se iau în evidență toți poluanții emiși în aerul atmosferic cum după trecerea lor prin instalațiile de captare a prafului și gazelor la sursele de poluare organizate, așa și fără epurare de la sursele de poluare organizate și neorganizate.

Emisie limitat admisibilă (ELA) – este evacuare a poluanților, stabilită prin calculul dispersiei în aerul atmosferic de la suprafața solului de o sursă sau de un grup de surse de emisie, care nu depășesc normativele calității aerului, prevăzute pentru populație, regnul animal și vegetal.

Emisie de poluanți coordonate provizoriu (ECP) – este evacuare de substanțe poluante care, fiind evacuate și dispersate în aerul atmosferic de la suprafața solului de o sursă sau de un grup de surse de emisie, depășesc normativele calității aerului și pentru care este prevăzut, în volumul ELA, planul de măsuri de micșorare a nivelului de emisii;

Sursă staționară de poluare a aerului atmosferic – este un agregat tehnologic imobil, care în procesul de exploatare elimină în atmosferă substanțe poluante.

Epurarea gazelor - eliminarea substanțelor poluante din conținutul amestecului de gaze la evacuarea lor de la sursele de poluare a aerului atmosferic cu ajutorul unor dispozitive speciale, instalații și echipamente.

Cantitatea de substanțe poluante captate (neutralizate) include toate tipurile de poluanți captați (neutralizați) la instalațiile de captare a prafului (de epurare a gazelor) din volumul total de poluanți emiși de sursele staționare.

Deșeuri – substanțe, materiale, obiecte, resturi de materii prime provenite din activități economice, menajere, care și-au pierdut, integral sau parțial, valoarea inițială de întrebuințare, dintre care unele sunt reutilizabile după prelucrare.

Depozitarea deșeurilor - depunerea deșeurilor în locuri autorizate și special amenajate în acest scop (poligoane, gunoiști, spații subterane), în vederea înhumării sau păstrării lor temporare pentru o posibilă prelucrare și utilizare ulterioară.

Prelucrarea deșeurilor - efectuarea unor operațiuni tehnologice (dezmembrare, tăiere, presare, brichetare, măcinare, topire-turnare, fermentare etc.), care modifică compoziția și proprietățile fizice, chimice sau biologice ale deșeurilor în scopul transformării acestora în materii prime secundare.

Utilizarea deșeurilor - reintroducerea în circuitul economic a deșeurilor, în calitate de materii prime secundare sau utilizarea lor după prelucrare în calitate de semifabricate produse finite sau energie.

3.2.2. Unitatea de măsură

Emisiile poluanților în aerul atmosferic sunt exprimate în tone.

Cantitatea deșeurilor de producție și consum și a deșeurilor toxice se exprimă în tone (cu excepția lămpilor cu mercur – în kilograme).

3.2.3. Formula de calcul

În lipsa evidenței primare la agentul economic se admite completarea formularului în baza efectuării calculelor (estimărilor).

3.3. Clasificările utilizate

1. **Activitatea economică:** Rezultatele cercetărilor până în a.2014 sunt clasificate corespunzător Clasificării Activităților Economiei Moldovei (CAEM), armonizat cu NACE ver.1, aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 694-ST din 09.02.2000, inclusiv modificarea nr.1 aprobată prin Hotărârea nr.1444-ST din 04.01.2004, pus în aplicare de la 01.02.2004. Începând cu datele pentru a.2015 rezultatele cercetărilor sunt clasificate corespunzător Clasificării Activităților Economiei

Moldovei, Rev.2 (CAEM Rev.2), armonizat cu NACE ver.2, aprobat prin Hotărârea Colegiului Biroului Național de Statistică nr. 20 din 29.12.2009. Pus în aplicare de la 01.01.2014.

2. **Forma de proprietate:** Datele sunt grupate conform Clasificatorului formelor de proprietate din Republica Moldova (CFP) aprobat prin Hotărârea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr. 276-st din 04.02.1997.
3. **Forma organizatorico-juridică:** Datele sunt grupate conform Clasificatorului formelor organizatorico-juridice din Republica Moldova (CFOJ) aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 1607-st din 09.11.2004. Pus în aplicare din 01.01.2005.
4. **Unități administrativ-teritoriale:** Datele sunt grupate conform Clasificatorului unităților administrativ-teritoriale al republicii Moldova (CUATM) aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare din 03.09.2003.
5. **Clasificatorul Statistic al Deșeurilor:** Datele sunt grupate conform Clasificatorului Statistic al Deșeurilor (CSDM) aprobat prin hotărârea Consiliului colegial al Departamentului Statisticii nr.21 din 26.11.1996.
6. **Clasificatorul deșeurilor de producție toxice:** Datele sunt grupate conform Clasificatorului deșeurilor de producție toxice aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.92 din 02.07.1992.

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

- Toate entitățile economice care dispun de surse staționare de poluare a aerului atmosferic, din toate domeniile de activitate social-economică, indiferent de forma de proprietate;
- Toți agenții economici, în procesul de producție a cărora se formează, depozitează, utilizează (neutralizează) sau se livrează deșeuri (inclusiv toxice) din toate domeniile de activitate social-economică, indiferent de forma de proprietate.

3.4.2. Populația statistică

Entități economice

3.4.3. Geografică

Datele se colectează pe întreaga țară, cu excepția localităților situate în partea stângă a Nistrului și mun. Bender.

3.4.4. Temporală (serii de timp disponibile)

Seriile de timp sunt disponibile începând cu anul 1993.

3.5. Nivelul de dezagregare

Datele finale privind emisiile de substanțe poluante în aerul atmosferic de la sursele staționare ale entităților economice sunt elaborate și prezentate pe:

- total țară;
- regiuni de dezvoltare (mun. Chișinău, Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia);
- raioane;
- tipuri de activitate economică;
- forme de proprietate;

Datele privind emisiile sunt prezentate cu divizare pe principalele grupe de substanțe:

- solide;
- gazoase și lichide:
 - oxid de carbon,
 - dioxid de sulf,
 - oxid de azot,
 - hidrocarburi,
 - compuși organici volatili,
 - alte substanțe;
- substanțe poluante specifice:
 - hidrocarburi policiclice aromate,

- metale și compușii lor,
- poluanți organici persistenti,
- amoniac,
- aciduri,
- funingină,
- clor,
- alte substanțe;

Datele privind sursele staționare de evacuare a substanțelor poluante sunt prezentate în felul următor:

- numărul total,
- din ele organizate,
- instalații de epurare.

Datele agregate privind formarea, utilizarea (neutralizarea) deșeurilor (inclusiv toxice) sunt elaborate și prezentate pe:

- total țară;
- regiuni de dezvoltare economică (mun. Chișinău, Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia);
- raioane;
- tipuri de activitate economică;
- forme de proprietate;
- tipuri de deșeuri,
- clasa de toxicitate (deșeuri toxice).

3.6. Periodicitatea

Anuală.

3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)

- 1) **Rapoartele primare privind protecția aerului atmosferic** se prezintă de către entitățile economice în adresa organului teritorial al Inspectoratului pentru Protecția Mediului până la 25 februarie după anul de raport.
Inspectoratul pentru Protecția Mediului prezintă rapoartele primare în adresa organelor teritoriale de statistică la 25 martie.
Prezentarea datelor finale beneficiarilor – 20 iulie.
- 2) **Rapoartele primare privind formarea, utilizarea (neutralizarea) deșeurilor (inclusiv toxice)** până în anul 2020 au fost prezentate de către agenții economici în adresa organului teritorial al Inspectoratului pentru Protecția Mediului până la 1 aprilie după anul de raport .
Inspectoratul pentru Protecția Mediului a prezentat rapoartele primare în adresa organelor teritoriale de statistică până la 16 aprilie.
Prezentarea datelor finale beneficiarilor a fost 20 iulie.
Începând cu anul 2021 informația privind gestionarea deșeurilor se elaborează de către Agenția de Mediu, colectarea datelor se efectuează prin Sistemul informațional automatizat „Managementul deșeurilor”.

3.8. Revizuirea

Datele sunt definitive.

3.9. Perioada de referință

Perioada de referință este anul calendaristic (de la 01 ianuarie până la 31 decembrie).

4. Colectarea și procesarea datelor

4.1. Sursa de date

4.1.1. Cercetări statistice

Raportul privind protecția aerului atmosferic se întocmește în baza informației de evidență primară, organizată la entități conform formularelor tipizate POD-1 „Registrul de evidență a surselor staționare de poluare și caracteristicilor lor” și POD-2 „Registrul de evidență a executării acțiunilor privind protecția aerului atmosferic” și POD 3 „Registrul de evidență a funcționării instalațiilor de purificare a aerului și de captare a prafului”. În raport se reflectă datele despre sursele staționare de poluare ce caracterizează

cantitatea substanțelor captate, utilizate și emise, la fel și alți indici.

Rapoartele primare privind formarea, utilizarea (neutralizarea) deșeurilor (inclusiv toxice) se completează în baza documentelor de încasări și cheltuieli: bonuri de încasare și cheltuieli, acte de ridicare a materialelor, bonuri de livrare a deșeurilor (toxice), fișe și borderouri de evidență a operațiilor de la depozit, documente privind transportarea deșeurilor de la întreprindere etc, precum și în baza pașaportului pentru deșeurile acumulate și folosite la întreprindere. În lipsa evidenței primare, ca excepție, se admite completarea formularului în baza calculelor (estimărilor).

4.1.2. Surse administrative

Datele primare din rapoartele nr.1-aer “Protecția aerului atmosferic”, nr.1-deșeuri toxice “Formarea, utilizarea și neutralizarea deșeurilor toxice” și nr.2-deșeuri “Formarea, utilizarea deșeurilor” sunt administrative ale Ministerului Mediului.

4.1.3. Estimări

Estimări în completarea raportului primar de către agentul economic se admit în cazul lipsei evidenței primare.

4.2. Caracteristica cercetării statistice

4.2.1. Obiectiv și scurt istoric

Cercetarea “Protecția aerului atmosferic” (form. nr. 1-aer)

Obiectivul cercetării: obținerea datelor privind volumul emisiilor de substanțe poluante în aerul atmosferic, precum și volumul substanțelor poluante captate și utilizate pe parcursul unui an pentru informarea publicului larg, luarea deciziilor, raportarea națională și internațională.

Principali indicatori rezultați: emisiile substanțelor poluante în aerul atmosferic pe tipuri de poluanți, volumul substanțelor poluante captate și utilizate, numărul surselor staționare de poluare a aerului organizate și neorganizate, activități de micșorare a emisiilor de poluanți.

Periodicitatea: o dată pe an.

Modul de colectare a datelor: prin intermediul prezentării rapoartelor primare de către entitățile economice.

Tipul de cercetare: exhaustiv.

Criterii de prezentare: Întreprinderile și organizațiile indiferent de tipul de activitate economică și de proprietate. Numărul unităților cuprinse în cercetare în anul 2021 - 4018. Nivel de dezagregare a datelor diseminate: pe țară și în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare și raioane; pe tipuri de activitate economică, pe tipuri de proprietate și tipuri de substanțe poluante.

Raportarea există din anii 80-ci și se actualizează anual.

Cercetările “Formarea, utilizarea și neutralizarea deșeurilor toxice” (form. nr.1-deșeuri toxice) și “Formarea, utilizarea deșeurilor” (form.nr.2-deșeuri) (situația până în anul 2020)

Obiectivul cercetării: obținerea datelor privind volumul deșeurilor (inclusiv toxice) formate, utilizate (neutralizate), livrate (inclusiv la export) pe parcursul unui an pentru informarea publicului larg, luarea deciziilor, raportarea națională și internațională.

Principali indicatori rezultați: cantitatea deșeurilor (inclusiv toxice) formate, utilizate (neutralizate), livrate (inclusiv la export), existente la sfârșit de an.

Periodicitatea: o dată pe an.

Modul de colectare a datelor: prin intermediul prezentării rapoartelor primare de către agenții economici.

Tipul de cercetare: exhaustiv.

Criterii de prezentare: Întreprinderile și organizațiile indiferent de tipul de activitate economică și de proprietate. Numărul unităților cuprinse în cercetare în anul 2020 – 3932 (deșeuri toxice-952). Nivel de dezagregare a datelor diseminate: pe țară și în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare și raioane; pe tipuri de activitate economică, pe tipuri de proprietate și tipuri de substanțe poluante.

Raportarea există din anii 90-ci și se actualizează anual.

4.2.2. Unitatea statistică

Unitatea de observare este:

- entitatea economică, în rezultatul activității căreia se evacuează substanțe poluante în aerul atmosferic (form.nr.1-aer),

- agentul economic în procesul de producție a căruia se formează, depozitează, utilizează (neutralizează) sau se livrează deșeuri (inclusiv toxice).
4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare
Cercul unităților cuprinse în profil pe cercetări sunt prezentate în p. 4.2.1.
4.2.4. Periodicitatea cercetării
Anual.
4.2.5. Colectarea datelor
Datele sunt colectate prin autoînregistrare.
4.3. Procesarea și compilarea datelor
4.3.1. Validarea datelor
Prima etapă de validare a datelor se efectuează de către specialiștii Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Etapă a doua de validare se efectuează de către specialiștii organelor teritoriale de statistică. Datele sunt verificate și analizate privind calitatea acestora, în special coerența internă, temporală și cu alte date. Cu utilizarea aplicației programului de procesare este asigurată verificarea datelor privind respectarea întregului set de condiții de control: - a legăturilor logice din rapoarte; - a datelor din rapoarte. Condițiile de control logic la nivel de raport au ca scop: urmărirea și verificarea căilor/fluxurilor logice din rapoarte; respectarea corelațiilor dintre tabele, codificarea corectă a rapoartelor. Prin condițiile de verificare a integrității se urmărește corelarea și verificarea datelor din rapoarte.
4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor
Compilarea datelor se efectuează pe baza centralizării informației obținute în cadrul cercetărilor.
4.3.3. Ajustările
Nu se efectuează ajustări.
4.3.4. Asigurarea calității
Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale, aprobate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 29 ianuarie 2014, precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială nr. 93 din 2017. În activitatea de producere a informației se acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor. În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor, colectare a datelor, procesare și elaborare a informației generalizatoare. Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora. Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul raportului/chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente) și surse de date administrative.
4.4. Precizia datelor
4.4.1. Rata de non-răspunsuri
De obicei rata non-răspunsurilor este neînsemnată și nu influențează rezultatul cercetării în ansamblu.
4.4.2. Erori de eșantionare
-

5. Comparabilitate și coerență

5.1. Comparabilitatea internațională

1. În domeniul protecției aerului atmosferic – informația este comparabilă, dar nu sunt incluse toate

substanțele.

2. În domeniul formării, utilizării (neutralizării) deșeurilor (inclusiv toxice) sunt utilizate clasificatoare învechite, care nu corespund Listei deșeurilor europene.

5.2. Comparabilitatea în timp

Datele sunt comparabile în timp.

5.3. Coerența cu alte statistici

Nu s-a efectuat

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului statisticii oficiale și stabilește cadrul juridic pentru dezvoltarea, producerea, diseminarea și coordonarea statisticii oficiale (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

- 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
- 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale;
- 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transpunerii lor în practică;
- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniază indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;
- 6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea sa pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permit identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sunt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse publice accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget,

prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sunt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emiterie

Anual este elaborat Calendarul de diseminare a informațiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emiterie

Calendarul de diseminare a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.gov.md.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

- a) Producătorii de statistici oficiale sunt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
- b) Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare.;

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS/Acte legislative și normative (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

Pagina web a BNS www.statistica.gov.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparentă privind activitatea BNS.

Toate informațiile, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Nu este aplicabil.

8.2.2. Publicații

Publicațiile elaborate de BNS care conțin date statistice privind mediul:

- Anuarul Statistic al Republicii Moldova;
- Statistică teritorială;
- Breviarul statistic Moldova în cifre;
- Culegerea “Resursele naturale și mediul în Republica Moldova”.

Acces la publicații:

- în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.gov.md, rubrica Produse și servicii/Publicații

<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&>

- pe suport de hârtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa <http://www.statistica.gov.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400>)

- sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.gov.md, rubrica Publicații <http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219>)

8.2.3. Baze de date/serii de timp

- **Banca de date statistice** <http://statbank.statistica.gov.md>, domeniul Mediul înconjurător / Protecția aerului atmosferic sau Deșeuri

- **Pagina oficială** a BNS: <http://www.statistica.gov.md> la rubricile:

- *Statistici pe domenii / Mediul înconjurător*
- *Produse și servicii / Publicații / Mediul înconjurător*

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale

Chestionare internaționale ale UNSD, UNECE, UNEP, Eurostat, CSI, etc.

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – www.statistica.gov.md rubrica Produse și servicii/Solicitare de informații statistice

http://www.statistica.gov.md/solicitare_informatii_statistice.php?l=ro

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Metadate (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&>).

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS/Evaluări și opinii despre BNS/Rapoarte de evaluare (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739>).

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740>).

9.4. Alte referințe utile

- <http://www.unece.org/env/lrtap/welcome.html>

- <http://www.emep.int>
- <http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/gl/invs4.htm>
- <http://unstats.un.org/unsd/environment/>
- www.un.org/esa/sustdev/natlinfo/indicators/isd.htm
- <http://www.basel.int/>
- <http://themes.eea.eu.int/IMS/CSI>
- <http://waste.eionet.eu.int/>
- <http://www.etc-waste.int/>
- <http://europa.eu>